

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος Κ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 931²

Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ
Κυριακὴ 7 Ἰανουαρίου 2018 (2003)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Τὸ κήρυγμα τοῦ Βαπτιστοῦ

Χθές, ἀγαπητοί μου, ἦταν ἡ μεγάλη ἐορτὴ τῶν Φώτων· βαπτίσθηκε ὁ Χριστός. Σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὴ **μνήμη** ἐκείνου ποὺ ἀξιώθηκε νὰ τὸν βαπτίσῃ, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου **τοῦ Βαπτιστοῦ**.

Νὰ τὸν ἐπαινέσουμε; Εἴμαστε ἀνάξιοι. Ἄλλωστε ὁ ἅγιος Ἰωάννης δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς δικούς μας ἐπαίνους· **τὸν ἐπαίνεσε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός**. «Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε...» (ἀπολυτικ.). Ὁ Χριστός εἶπε «*Οὐκ ἐγγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ*» (Ματθ. 11,11)· ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀδάμ, μεταξύ τοῦ πλήθους ποὺ γεννήθηκαν, δὲν υπῆρξε ἄλλος ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Βαπτιστή.

Τί λοιπὸν νὰ προσθέσουμε ἐμεῖς; Παρὰ ταῦτα ἂς ψελλίσουμε λίγες λέξεις στὴν ἐορτὴ του.

***

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ἀγαπητοί μου, ἦταν παιδὶ εὐσεβῶν γονέων, τοῦ Ζαχαρίου καὶ τῆς Ἐλισάβετ, ποὺ ἀξιώθηκαν νὰ τὸν ἀποκτήσουν σὲ μεγάλη ἡλικία κατὰ τρόπο θαυμαστό. Ἰωάννης θὰ πῆ «δῶρο Θεοῦ». Καὶ ἦταν δῶρο Θεοῦ ὁ Ἰωάννης. **Ἐμβρυο ἀκόμα**, μέσα ἀπ' τὴν κοιλία τῆς μητέρας του, χαιρέτισε καὶ προσκύνησε τὸ Χριστό, ὅταν ἡ Παναγία ἐγκυος, ἐπισκέφθηκε τὴν Ἐλισάβετ. Τότε «*ἐσκίρτησε τὸ βρέφος*», ὁ Ἰωάννης, «*ἐν τῇ κοιλίᾳ*» τῆς μητέρας του (Λουκ. 1,41). Ἀπὸ τότε **ἦταν ἁγιασμένος**.

Ὅταν μεγάλωσε, πῆγε **στὴν ἔρημο** τοῦ Ἰορδάνου. Ἐκεῖ **ἀσκήθηκε αὐστηρά**. Ἐζησε βίο ὑπεράνθρωπο. Ἡ ἐνδυμασίᾳ του ἀπλῆ. Τὸ φαγητό του λιτό. Ποτό του τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ. Στρώμα του ἡ ἄμμουδιὰ τῆς ὄχθης, ὀροφὴ τὰ ἄστρα τ' οὐρανοῦ, συντροφιά του τὰ θηρία.

Μέσα σὲ τέτοιες συνθήκες ἀνδρώθηκε. **Βιβλίο, ποὺ μελετοῦσε, ἦταν ἡ φύσις**. Τὰ πάντα μιλοῦν, ὅλα κηρύττουν τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ· «*Αἰνεῖτε αὐτὸν ἥλιος καὶ σελήνη, αἰνεῖτε αὐτὸν πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς*» (Ψαλμ. 148,3).

Πανεπιστήμιο τοῦ Ἰωάννου ἡ **ἔρημος**. Ἐκεῖ καταρτίσθηκε, καὶ ἐκεῖ ἔλαβε τὴν ἐντολὴ ν' ἀρχίσῃ τὸ βάπτισμα καὶ τὸ **κήρυγμα**. Ἕνα κήρυγμα ποὺ διέφερε ἀπὸ τὰ κηρύγματα τῶν φαρισαίων καὶ γραμματέων, κήρυγμα ποὺ ξυπνοῦσε τὴν συνείδησι, ἀναγκαῖο στὴν ἐκφυλισμένη γενεά.

***

Ποιό ἦταν τὸ κήρυγμά του;

● Τὸ βασανισμένο **λαὸ** τὸν ἔβλεπε ὁ Ἰωάννης μὲ συμπάθεια καὶ τὸ κήρυγμά του ἦταν κήρυγμα παρηγορίας καὶ ἐνισχύσεως. Τοὺς συνιστοῦσε, νὰ ἔχουν ἀγάπη καὶ ἀλληλεγγύη μεταξύ τους· συνιστοῦσε πρὸ παντὸς τὴν ἐλεημοσύνη. Θεῖο ἄρωμα! Τὰ ωραιότερα λόγια τὰ ἔχει πεῖ τὸ Εὐαγγέλιο. Ἄς τ' ἀκούσουν ὅσοι πιστεύουν στὸ Μάρξ καὶ στὸ Λένιν, ποὺ ἔκλεψαν συνθήματα ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὰ κλεμμένα τὰ ἀνακάτεψαν μὲ ὑλισμὸ καὶ ἀθεΐα. Ἰδοὺ τὸ μεγάλο σφάλμα τους. Τί ἔλεγε λοιπὸν ὁ Ἰωάννης· «Ὅποιος ἔχει δυὸ πουκάμισα, νὰ δώσῃ τὸ ἓνα σ' αὐτὸν ποὺ εἶνε γυμνός· καὶ ὅποιος ἔχει δυὸ ψωμιά, νὰ δώσῃ τὸ ἓνα στὸν ἄλλο ποὺ πεινάει (Λουκ. 3,11). Αὐτὰ τὰ εἶπε πολὺ προτοῦ παρουσιαστοῦν οἱ διάφοροι λεγόμενοι θεωρητικοὶ διδάσκαλοι τῆς ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης. Κήρυγμα κοινωνικό, ριζοσπαστικό, κήρυγμα ἐλεημοσύνης καὶ φιλανθρωπίας, κήρυγμα ἀληθινῆς ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης.

● Ἐρχονταν κατόπιν κοντὰ του **τελῶνες**. Τί ἦταν αὐτοί; Δὲν εἶχαν καλὸ ὄνομα. Ἦταν ὑπάλληλοι τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους, ἔφοροι καὶ εἰσπράκτορες, ποὺ δὲν ἀρκοῦνταν νὰ εἰσπράττουν τὴ νόμιμη φορολογία, ἀλλὰ πίεζαν πολὺ τὸ λαό, γι' αὐτὸ ἦταν μισητοί. Σ' αὐτοὺς ἔλεγε· Μὴ πιέζετε καὶ μὴν εἰσπράττετε περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι πρέπει νὰ εἰσπράττετε (βλ. ἔ.ἀ. 3,12-13).

● Ἐρχονταν μετὰ **στρατιῶτες** τῶν Ῥωμαϊκῶν λεγεώνων, πανίσχυροι κατὰ κόσμον. Σ' αὐ-

τούς τί ἔλεγε; Δὲν ἔλεγε νὰ ρίξουν τὰ ὄπλα· διότι εἶνε ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς δημοσίας τάξεως. Ἀλλὰ τί τοὺς ἔλεγε· Τὸ ὄπλο, ποὺ σὰς ἔδωσε ἡ πατρίδα, μὴν τὸ χρησιμοποιοῦτε εἴτε κάνοντας κατάχρησι καὶ ἀδικία, μὴν ἐκμεταλλεύεστε τὴν ἐξουσία σας γιὰ ν' ἀρπάξετε· ἀρκεσθῆτε στὸ μισθὸ σας (βλ. ἔ.ἀ. 3,14).

● Πρὸς ὅλο τὸν ὄχλο μιλοῦσε μὲ εὐθύτητα. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ποὺ προκαλοῦσαν περισσότερο τὸν ἔλεγχο του ἦταν **οἱ φαραισαῖοι**, ἡ ἄρχουσα τάξις. Αὐτοὶ καυχόνταν γιὰ τὴ σοφία τους, γιὰ τὶς γνώσεις τους, γιὰ τὴν «ἀγιωσύνη» τους. Σ' αὐτοὺς ἦταν σκληρός, πολὺ σκληρός. Τοὺς ὠνόμαζε ὀχιές, «γεννήματα ἐχιδῶν» (ἔ.ἀ. 3, 7). Γιατί; Γιατί ἦταν μητροκτόνοι καὶ πατροκτόνοι σὰν τὴν ὀχιά, ποὺ ὅταν πρόκειται νὰ γεννηθῆ τρώει τὴ κοιλιά τῆς μάνας της καὶ τὴν θανατώνει. Τοὺς ὠνόμαζε ἀκόμη δέντρα σαπρά, ποὺ τὰ περιμένει τσεκούρι καὶ φωτιά· «*Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται*» (ἔ.ἀ. 3,9). Τὸ καλὸ δέντρο ἔχει καρπούς· ἡ μηλιά τὰ μήλα, ἡ ἀχλαδιά τὰ ἀχλάδια, ἡ πορτοκαλιά τὰ πορτοκάλια. Ἐσὺ τί κάνεις, ἀχρηστε ἀνθρωπε;

Τέλος ὁ Ἰωάννης ἔκανε ἓνα τόλμημα. Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἓνας βασιλιάς παντοδύναμος, **ὁ Ἡρώδης**, ἔδωξε τὴ νόμιμη γυναῖκα του, πῆρε ὡς παλλακίδα τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν αἰσχρὴ Ἡρωδιάδα, καὶ συζοῦσε μαζί της. «Ὅσοι ἀνέβαιναν στὰ ἀνάκτορα τὸν κολάκευαν. (Ἔτσι εἶνε. Νὰ κάνω τώρα τὸν παραλληλισμὸ; Διότι συνέβη αὐτὸ καὶ στὶς μέρες μας. «Λεβέντη» τὸν λέγανε ἓνα πόρνο, 75 χρονῶν ἀνθρωπο, ποὺ διέλυσε τὴν οἰκογένειά του καὶ συζοῦσε μὲ ἄλλη γυναῖκα). Τέτοιοι εἶνε οἱ ἀνθρωποι... Ὁ Ἰωάννης ὅμως ἀνέβηκε στὰ ἀνάκτορα καὶ ἔρριξε τὸν κεραυνό. Κεραυνὸς ἦταν ὁ λόγος του «*Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου*» (Μάρκ. 6,18)· δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται, βασιλιά, νὰ ἀτιμάζης τὸν ἑαυτὸ σου καὶ νὰ συζῆς παράνομα μὲ τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. Αὐτὸς ἦταν ὁ λόγος του· πέντε λέξεις κήρυγμα. Ἀλλὰ οἱ λέξεις αὐτὲς ἀξίζουν περισσότερο ἀπὸ μυριάδες κηρύγματα. Καὶ τελικὰ αὐτὲς στοίχισαν τὸ κεφάλι τοῦ τιμίου Προδρόμου.

* * *

Τέτοιος ἦταν ὁ Πρόδρομος. Καὶ τέτοια παράδοσι ἄφησε στὴν Ἐκκλησία μας. Ἄν πρέπη νὰ ὑπάρχη κήρυγμα στὴν Ἐκκλησία, **τὸ κήρυγμα** δὲν πρέπει νὰ 'νε κολακεία· πρέπει νὰ 'νε σθεναρό, ριζοσπαστικό, ἀποτελεσματικό. Νὰ ἐλέγχη τοὺς πάντες· ὄχι μόνο τοὺς μικροὺς

τοῦ ὄχλου, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγάλους ποὺ κατέχουν τὰ ὑψηλὰ ἀξιώματα.

Ἐπὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκείνης, ἔλεγε ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ἀδελφοί μου, παρ' ὅλο ὅτι εἶνε σπάνιο. Δύο - τρία παραδείγματα ἀναφέρω.

✓ **Στὴ Γερμανία** ἦταν ὁ Χίτλερ. Αὐτὸς διέταξε, πάνω στὴν ἀγία τράπεζα, ἐκτὸς τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ βάλουν τὸ βιβλίον του μὲ τίτλο «Ὁ ἀγὼν μου», ἓνα ἀθρησκευτικὸ βιβλίον. Ὅλοι οἱ πάστορες ὑπέκυψαν, καὶ δίπλα στὸ Εὐαγγέλιον ἔβαλαν τὸ βιβλίον τοῦ Χίτλερ. Ἐνας μόνον, ποὺ ὑπῆρξε καὶ ἥρωας τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, δὲν ὑπέκυψε καὶ δὲν πειθάρχησε. Συνελήφθη, ὠδηγήθη στὶς φυλακές. Ἐκεῖ τὸν ἐπισκέφθησαν οἱ ἄλλοι πάστορες καὶ τοῦ εἶπαν· «Πῶς εἶσαι μέσα; Ἐσὺ ὁ ἥρωας τῆς Γερμανίας, ὁ μορφωμένος, ὁ ἐκλεκτός, νὰ εἶσαι μέσ' στὶς φυλακές!». Καὶ αὐτὸς τί ἀπήντησε· «Ἐσεῖς ἀπορεῖτε πῶς εἶμαι μέσα ἐγώ, κ' ἐγὼ ἀπορῶ πῶς εἶστε ἔξω ἐσεῖς...». Σοφὰ λόγια, ἔλεγχος ὅλων τῶν δειλῶν ἱεροκηρύκων.

✓ **Στὴ Ρουμανία**, ὅταν ἐγίνε ἡ ἐπανάστασι καὶ γκρέμισαν τὸ τρομερὸ καθεστῶς, τότε ποὺ ὑπῆρχε πεῖνα καὶ δυστυχία ἄνευ προηγουμένου, ποιὸς ἄναψε τὴ φωτιά; Ἐνας Ρουμᾶνος ἱερεὺς! Αὐτὸς, θαρραλέος, ἔρριξε τὴ θρυαλίδα. Ἠλεγξε τὸν ἄρχοντα τῆς χώρας ὡς ἄλλος Πρόδρομος, καὶ συνελήφθη...

✓ Νὰ πᾶμε **στὴ Ρωσία**; Ὅταν ὁ Στάλιν διέταξε νὰ παύσουν πλέον τὰ κηρύγματα, οἱ διδασκαλίαι, τὰ πάντα, ἐκεῖ παρουσιάστηκαν ἡρωες, ἐκ τῶν ὁποίων ἓνας ὑπῆρξε ἱερεὺς καὶ ἄλλοι μοναχοί, ἀπλοῖ καλόγεροι. Ἀλλὰ ὑπῆρχε καὶ ἓνας, ὁ Σολτζενίτσιν, ποὺ ἐκλόνησε ἐκ θεμελίων τὸ καθεστῶς μὲ τὰ γενναῖα κηρύγματά του. Ἔτσι τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1989 ἔγινε τὸ θαῦμα. Ὑστερα ἀπὸ 75 χρόνια χτύπησε πάλι ἡ καμπάνα στὴ Μόσχα. Ὁ Χριστὸς δὲν πέθανε, ζῆ καὶ βασιλεύει εἰς τοὺς αἰῶνας.

✓ **Κ' ἐγώ**, ἀγαπητοί μου, ὁ γέρων ἐπίσκοπος – δὲν θέλω νὰ περιαιτολογήσω – ἐλάλησα τὰ πρέποντα, μικρὸς καὶ ἀσήμαντος μιμητῆς τοῦ ἀγίου Ἰωάννου καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἔπαυσα νὰ ἐλέγχω. Δὲν χτυπῶ τὸ καλάμι ὅταν εἶνε πεσμένο, τὸ θεωρῶ ἀνανδρία· τὸ χτυπῶ ὅταν εἶνε ὄρθιο. Ἠλεγξα καὶ κινδύνευσα, καὶ σώθηκα ἐκ θαύματος.

Ζητῶ λοιπὸν καὶ ἀπὸ σᾶς, νὰ συμβάλλετε **νὰ ἐφαρμόζεται ἀπὸ ὅλους τὸ Εὐαγγέλιον**. Τότε ἡ μαρτυρικὴ μας πατρίδα θὰ γίνῃ ἔθνος ἅγιο, ποὺ θὰ δοξάσῃ πάλι τὸ Χριστό· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**